

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ПРОТОКОЛ

от заседание на Областен съвет по етнически и интеграционни въпроси – област Ямбол, проведено на **07.04.2026 г.**

Днес, 07.04.2026 г. от 11:00 ч., в сградата на Областна администрация Ямбол се проведе заседание на Областен съвет по етнически и интеграционни въпроси.

Заседанието премина при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Запознаване с утвърдения актуализиран Правилник за устройство и организация на дейността на Областния съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси при Областна администрация Ямбол.

2. Кратка информация за изпълнението на Общинските планове за действие в изпълнение на Областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите за 2024-2027 година.

3. Запознаване с Резолюция CM/ResSMN(2026) 4, относно прилагането на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства от България.

4. Разни

Заседанието бе открито и водено от Красимира Иванова-Атанасова – заместник областен управител на област Ямбол и заместник председател на Областния съвет по етнически и интеграционни въпроси. Тя запозна присъстващите с точките от дневния ред.

По т. 1. от дневния ред г-жа Иванова-Атанасова представи основните промени и допълнения, включени в Правилника за устройство и организация на дейността на Областния съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси, както и целите на актуализацията:

- извършена е промяна в наименованието на правилника, като вместо „Правилник по етнически и демографски въпроси“ същият се изменя на „Правилник по етнически и интеграционни въпроси“.

- изменен е текстът в чл. 10(1), а именно: „Областният съвет се свиква на заседание от председателя или по искане на една трета от членовете му.“

- Добавена е нова ал. 4 към чл. 10, която гласи "Заседанията на Областния съвет могат да бъдат неприсъствени, когато обективни причини налагат това.“

Актуализираният Правилник за устройство и организация на дейността на Областния съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси е утвърден от областния управител на област Ямбол на 30.03.2026 г. и публикуван на сайта на Областна администрация Ямбол.

По т. 2 от дневния ред г-жа Иванова-Атанасова даде думата на представителите на всяка институция да докладват в резюме за изпълнението на Общинските планове за действие в изпълнение на Областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите през 2025 година.

➤ Думата взе представителят на община Елхово – Галя Петкова, която докладва следното:

- Планът на действие е базиран на извършен анализ и спецификите за местните общности, като основните приоритети са образование, здравеопазване, жилищни условия, заетост, върховенство на закона и недискриминация.

- *Приоритет образование* - всички детски градини и учебни заведения на територията на община Елхово работят активно в посока интегриране на децата и учениците от малцинствените групи към училищния живот. Създадени са условия за осъществяване на приобщаващо образование. Училищата и детските градини на територията на общината успешно реализират проекти по национални програми и проекти, в които се включват и деца от ромския етнос.

- *Приоритет здравеопазване* – поради липсата на здравни показатели по етническите групи, оценката на здравето на гражданите е трудно. Местното население, а в това число и ромското население има сравнително добра здравна култура. Преобладаващата част от бременните жени от ромски произход, ходят редовно на женска консултация.

- *Приоритет върховенство на закона и недискриминация* – работи се с деца с проблемно поведение, приоритетно с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и детска педагогическа стая към РУ-Елхово. На територията на община Елхово, няма прояви на етническо противопоставяне.

- *Приоритет заетост* – По данни на бюро по труда – гр. Елхово за периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 г. са направени нови регистрации на 214 безработни лица от община Елхово, самоопределили се като роми. От Националния план за действие по заетостта за 2025 г., в заетост са били включени 30 безработни лица от ромски етнос, а на свободни работни места на първичния пазар в реалната икономика са постъпили на работа 91 роми. Включени са 63 безработни роми в дейности за повишаване на приходността за заетост и квалификация.

- *Приоритет култура и медии* – В община Елхово е осигурен равен достъп на ромската общност до обществения културен живот. Работата на читалищните ръководства по отношение интеграцията е насочена най-вече към децата. Голяма част от инициативите заложи в Културния календар са свързани с интеграцията на отделните етнически общности в сферата на културата.

➤ Думата взе представителят на община Ямбол - Александрина Вълева – старши експерт в отдел „Хуманитарни дейности“, която представи осъществените дейности през 2025 година:

- Според последното преброяване на населението на община Ямбол, 7,1 % се самоопределят като роми, 1 % като турци и 0,8 % като други етноси.

- По данни на ГРАО в община Ямбол с постоянен адрес са регистрирани 16 199 лица, а по настоящ адрес са 14 843 лица.

- Здравните медиатори, които работят с малцинствените групи през 2025 година са 5 на брой, образователните медиатори – 8 на брой, трудовите медиатори – 1 на брой и младежките медиатори – 1 на брой.

- Основните дейности, които обхващат медиаторите са образование, превенция на заболявания, социална работа в общността.

- Приет е Общински план в община Ямбол, който обхваща периода 2025 – 2027 година и съответства на Стратегията и Националния план за действие.

- Община Ямбол си партнира със следните Неправителствени организации:

- БЧК, чрез Проект „Топъл обяд“, 75 деца в училищата получават храна.

- Център „Амалипе“, в който по различни проекти се включват деца.

- Младежка фондация „Арете“, чрез проект ÛniYouth, в който са включени ученици в гимназиален етап на обучение.

- Сдружение „Верният настойник“, който ежегодно дарява на ДГ „Пролет“.

- Проект „Ранно детско развитие“, в който са ангажирани здравните медиатори и е с обхват 2025 – 2027 година.

- проект „Повишаване на капацитета и мобилизиране на местната общност за застъпничество и насърчаване на развитието на политики за ранно развитие на местно ниво“, реализирано съвместно с Национална мрежа на здравните медиатори. Основните цели са да се информират семействата с деца до 3 годишна възраст, относно значението на здравословното хранене, правилното развитие и доброто здраве на малките деца. Проведена е анкета през 2025 г. между младите майки за начина на хранене, полезните храни и как трябва да се развиват децата във всеки етап от растежа им.

- *Приоритет образование* – на територията на община Ямбол има 20 учебни заведения и 9 детски градини, в които се гарантира приобщаващо образование и доверителна подкрепа. ДГ „Пролет“ е обхванала около 359 деца, които са разпределени в градински и яслени групи. За тях се провеждат допълнително обучителни модули по български език и скрининг тестове. Осигурена е подкрепа за деца със специални образователни потребности, както и активно се работи с родителите на децата.

- Г-жа Иванова-Атанасова даде думата на Пламена Димитрова – началник отдел „Култура и други хуманитарни дейности“ в община „Тунджа“ и секретар на Съвета по етнически и интеграционни въпроси в община „Тунджа“. Тя запозна останалите членове на Съвета с това, че Общинският план не е насочен само към ромите, а и към лица със сходни ситуации на ромите, тъй като всеки има право да се самоопредели по друг начин. Този целенасочен и интегриран подход е заложен в образованието и социалната политика. Стремешт на община „Тунджа“ е да се използва всеки един ресурс на външно финансиране, за да може да се реализират тези политики.

- *Приоритет образование* – на територията на общината има 5 детски градини с филиали към други населени места, 10 броя училища, от които 1 обединено и 1 средно училище.

- *Приоритет здравеопазване* – здравните медиатори на територията на община „Тунджа“ са 8 на брой. За изминалата 2025 год. се е реализирала имунизация за рак на маточната шийка. Благодарение на активната дейност на здравните медиатори вече има интерес и отношение от страна на общността.

Политиката на община „Тунджа“ е насочена към всички живущи в населеното място, не само към определена общност. В селата Тенево, Ботево, Роза има изцяло изградена канализация, а в с. Веселиново – частична.

Създаването на по-добри условия на живот, безплатните детски градини, целодневна организация на училищния процес, социалните услуги за възрастни са за всички, които са от етнически етнос или в сходна на ромите ситуация и гарантират, че всички жители са интегрирани и имат равни права на живот.

- Думата взе д-р Зоя Кривошиева - директор на дирекция „Медицински дейности“ в РЗИ. Тя докладва, че основно работят със здравните медиатори към общините, които им оказват голямо съдействие за изнасяне на лекции и допълнителни ваксинации (морбили, ротавирусна инфекция и др.).

- По Националната програма „Опазване на майчиното и детското здраве“ 2021 – 2030 год., медиаторите организират общността, изнасят се лекции. Голям интерес сред малцинствата предизвикват темите за репродуктивното здраве, семейното планиране и ваксинацията.

- РЗИ – Ямбол работи в тясно сътрудничество със здравните медиатори на община „Тунджа“, община Стралджа, община Болярово и община Ямбол.

- Основния проблем е с ромското население в община Елхово, поради липсата на здравен медиатор на територията на общината.

- Представителят на „ВиК“ Ямбол - Евгени Груев, докладва, че имат затруднения с някои от потребителите. В тази сфера се предприемат разсрочени плащания, търси се съдействието на кметовете и кметските наместници. Понякога се разкриват и кражби на вода, но по тези случаи търсят съдействието на ОДМВР Ямбол.

Няма деление на служителите като етнос, всички са равни на работното място.

- Младенка Николова – директор на ОД „Земеделие“ Ямбол, съобщи на присъстващите, че нямат изработен план за приобщаване на ромите. Самоопределилите

се като роми, ползващи административните услуги, получават помощ за попълване на заявления за регистрация като земеделски стопани.

➤ Представителят на РД „Социално подпомагане“ Ямбол - Димитрина Кардашева, докладва, че в ежедневната си работа се водят от принципа за равнопоставеност на всички граждани, без да допускат пряка или непряка дискриминация по етнос. Подпомагат се всички български граждани – семейства, съжителстващи лица които не могат да покрият основните си жизнени потребности. Също така от социално подпомагане се възползват и чужди граждани, които са дългосрочно пребиваващи в страната, имат хуманитарен статут или временна закрила.

Голям процент от ромската общност, която се подпомага от Дирекция „Социално подпомагане“ е с ТЕЛК решения, лица с трайна намалена трудоспособност.

- Г-жа Иванова-Атанасова даде думата на Красимира Георгиева - главен експерт в отдел „Статистически изследвания“ Ямбол, която също сподели, че ведомството не се ангажира със специални програми за лицата с различна етническа принадлежност и малцинствените групи. Анкетните проучвания в рамките на статистическите изследвания са с общ характер, без събиране и анализ на данни, основани на расова или етническа принадлежност.

➤ Думата взе Петя Кулова – инспектор в Регионална дирекция национален строителен контрол гр. Ямбол, която докладва, че институцията няма специално изготвена програма или политики за интегриране на ромското население. Основната дейност е контрол върху строителството и строителните книжа.

В края на 2025 година от Община Ямбол е организирана съвместна проверка, за незаконно строителство в коритото на р. Тунджа. Категорията на установените постройки е V и VI, и същите не попадат в юрисдикцията на РДНСК.

В рамките на своите правомощия РДНСК не осъществява дейности, насочени към работа с ромското население.

➤ Иван Пчеларов – полицейски инспектор в сектор „Опазване на обществения ред“ към ОДМВР-Ямбол, докладва, че ежедневно профилактират ромското население с постоянно присъствие и обратна връзка от тяхна страна. Оказва се съдействие на всички държавни институции, учреждения, общини.

При възникване на конфликти между ромското население или други етнически групи се предприемат навременни действия от страна на органите на реда, в резултат на което случаите се овладяват бързо и не се допуска задълбочаване или ескалация на напрежението.

➤ Представителят на Националната мрежа на здравните медиатори Кина Асенова изложи следните факти:

- В качеството си на председател на Фондация „Болни от астма“, тя сподели, че е реализиран проект на Министерството на здравеопазването по НП по туберкулоза и за 2025 година по него са обхванати 550 човека за изследвания. Фондацията реализира много други проекти в подкрепа и финансиране на студенти, които искат да продължат обучението си. Към момента един студент е в стажантска програма в детските градини на територията на гр. Ямбол, както и по един в селата Кабиле, Хаджидимитрово, Роза и Скалица.

- Фондацията финансира и програми за насърчаване на малкия бизнес сред ромската общност. Има разкрити няколко магазина, закупени няколко трактора в сферата на земеделието, закупува и земеделска земя.

За изминалата 2025 година има общо 61 инициативи на територията на област Ямбол.

Ромското население е запознато с програмите, защото се водят лекции и беседи.

По т. 3 от дневния ред г-жа Иванова-Атанасова запозна в кратко резюме членовете на Областния съвет по етнически интеграционни въпроси, с годишния Мониторингов доклад за 2025 година:

- Интеграцията на ромите и на другите български граждани в неравностойно положение е един двустранен и активен процес, като от ключово значение е обхващането

и задържането на децата и учениците от уязвимите групи, и осигуряване на качествено образование.

- Стремежът на всички институции е всеобхватно, достъпно и качествено образование на всички български ученици, без оглед на тяхната етническа принадлежност.

- Приемат се трайни мерки за образователната интеграция на децата и учениците.

- Повишава се здравната култура и информативността на българските граждани от ромски произход.

- Повишава се достъпът до здравните услуги и грижи.

- Вземат се мерки в борбата срещу насилието, престъпността, защитата на правата на децата.

- Води се превенция с наркоманията, тютюнопушенето и алкохола.

- Приоритетни области са образованието, заетостта, здравеопазването и жилищните условия.

- Като през 2026 година ще продължи да се работи във всички тези насоки.

По т. 4 г-жа Иванова-Атанасова представи накратко най-важните допълнителни препоръки и направените забележки, съдържащи се в Резолюция 4, относно прилагането на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства в България, като на всички членове на съвета се предостави копие от Резолюция CM/ResCMN(2026)4 относно прилагането на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства от България, приета от Комитета на министрите на 4 март 2026 г. на 1552-рото заседание на заместниците на министрите.

➤ *Препоръките за незабавно действие са:*

- Ефективно да се преодолее липсата на документи за самоличност, по-специално към лицата принадлежащи към ромското малцинство, и да се гарантира, че това не представлява основание за дискриминация при достъпа до човешки права. Реформа относно адресната регистрация, която би могла да намали до известна степен пречките за кандидатстване за общинско жилищно настаняване или други съответни социални услуги.

- Системно да се насърчават културите на лицата, принадлежащи към малцинствените групи и техните езици.

- Насърчаване на приемането на тези групи и лицата, принадлежащи към тях, като неразделна и ценна част от българското общество. Властите трябва да продължат систематичното обучение на полицията за предотвратяване на насилието срещу ромите от страна на полицията.

- Да се насърчава преподаването и изучаването на езиците на лицата, принадлежащи към малцинствени групи.

- Да се подобри жилищното положение на лицата, принадлежащи към ромското малцинство, включително чрез осигуряване на инвестиции за гарантиране на достъпа им до питейна вода и електричество, както и всички други обществени услуги.

➤ *Допълнителните препоръки:*

- Да се влезе в диалог с групи, които са изразили интерес към защитата, предоставена от Рамковата конвенция, и да се обмисли възможността за прилагане на нейните разпоредби по отношение на лицата, принадлежащи към такива групи, по членове.

- Следва да се положат усилия за повишаване на осведомеността сред населението и по-специално сред лицата, принадлежащи към общности, които са най-често изложени на дискриминация, като например ромите, относно законодателните стандарти и средствата за правна защита, достъпни за жертвите на дискриминация.

- Да се гарантира ефективното изпълнение на „Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030 г.)“, чрез осигуряване на подходящи човешки и финансови ресурси чрез разпределен бюджет за органите на всички равнища, за да се отговори на различните нужди и опасения на ромите. Властите

следва да разработят мерки за справяне с антициганизма и интегрирането на равенството между половете във всички области, обхванати от стратегията.

- Да се гарантира, че изселването на роми от неформални жилища се извършва само като крайна мярка, в пълно съответствие с принципите на недискриминация, пропорционалност и върховенство на закона. В случай на разрушаване на ромски селища, засегнатите лица трябва да бъдат надлежно информирани за правата си и да им бъде осигурено адекватно и достойно алтернативно настаняване като постоянно решение.

- Да се гарантира, че лицата, принадлежащи към различни общности, могат пълноценно и ефективно да упражняват свободата на сдружаване.

- Да се оценява, без по-нататъшно забавяне, необходимостта от устно и писмено използване на езиците на лицата, принадлежащи към малцинствени групи, в контакт с административните органи в райони, обитавани от тези лица традиционно или в значителен брой.

- Да се идентифицират и прилагат дългосрочни устойчиви решения, в сътрудничество с представители на малцинствата, училища, родители и ученици, за подобряване на достъпа до качествено образование за ромските деца.

- Да се позволи използването на езици, различни от българския, по време на предизборни кампании. Да се гарантира, че тези лица могат да се ползват от правото си на политическо участие и правото да получават и предават информация и идеи на малцинствени езици.

- Да се прилагат програми за заетост на ромите в цялата страна и да се предприемат положителни мерки за насърчаване на заетостта на ромите в публичния и частния сектор.

Г-жа Иванова-Атанасова благодари на присъстващите, за докладите и изказаните мнения.

Поради изчерпване на дневния ред, заседанието беше закрито.

КРАСИМИРА ИВАНОВА-АТАНАСОВА /П/

Заместник председател на Областен съвет по етнически и интеграционни въпроси

съставил протокола:

Десислава Георгиева – технически секретар /П/